

Asia: VN/32974/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

Lausunnonantajan lausunto

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuen kokonaisuudistus tarpeellinen?

Me Keski-Suomen Hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon aistivammaisten lasten kuntoutusohjaajat olemme sitä mieltä että oppimisen ja koulunkäynnintuen kokonaisuudistus on erittäin tarpeellinen. Ajankohtaista on selkeyttää oppimisen tuen muotoja siten että oppilas on keskiössä ja käytetty kieli ymmärrettävää myös perheiden näkökulmasta. Kuntoutusohjaustyössä näemme ennakoivan tuen ja saumattoman siirtymän esim. varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja siitä jatko-opintoihin merkityksen oppilaan oppimiseen, osallistumiseen ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, myös huoltajien ja koko perheen hyvinvointiin.

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuelle määriteltä kokonaisrakenne tarkoituksenmukainen?

-

Onko ennakoivia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

-

Onko oppilaskohtaisia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

-

Onko tuen asiakirjoja ja hallintopäätöstä koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

-

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

-

Onko teillä parannusehdotuksia esitysluonnokseen?

Mielestämme moniammatillisen -ja alaisen yhteistyö on hyödyllinen toimintamalli, silloin kun lapsella on todettu sairaus tai vamma, suunniteltaessa oppimisen ja koulutyön tukitoimia. Perusopetuslaissa tulisi näkyä ohjaaminen varhaiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäiseviin

palveluihin. Kuntoutusohjaustyössämme on nähtävillä että, ilman ennakointia sekä riittäviä -ja oikea-aikaisia tukitoimia ,ongelmat herkästi kasaantuvat ja

sen myötä kustannukset nousevat opetustoimen lisäksi myös sosiaali- ja terveystoimessa.

Oppimisympäristön esteettömyys on merkittävässä roolissa erityisesti näkö- ja kuulovammaisten oppilaiden kohdalla, jotta yhdenvertainen osallistuminen opetukseen mahdollistuu.

Esteettömyydellä tarkoitamme tässä mm. kuuntelu- ja valaistusolosuhteita sekä tarvittavien apuvälineiden aktiivista käyttöä. Joidenkin oppilaiden kohdalla em. keinot voivat olla riittäviä tukitoimia. Aistivammaisten oppilaiden kohdalla riittävän pienellä ryhmäkoolla on merkittävä vaikutus oppimiseen ja osallistumiseen, myös kuormitusta vähentävästi.

Näkö-, kuulonäkövammaisten ja kuulovammaisten (useita tuen tarpeita) oppilaiden osalta on varmistettava, että he saavat tarvitsevana ohjauspalvelut Oppimis- ja ohjauskeskus Valterista. Niihin sisältyvät mm. ohjaavien opettajien konsultaatio- ja ohjauskäynnit sekä tukijaksot Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin toimipisteissä. Näiden oppilaiden ohjauksessa varmistetaan, että mm. apuvälineet, materiaalit, tilat, muut tukitoimet ja opettajien ja ohjaajien osaaminen ovat asianmukaisia ja oppilaan oppimista varmistavia. Näkövammaisella ja tarvittaessa myös esim. kuulovammaisella oppilaalla on oltava mahdollisuus osallistua tukijaksoille Oppimis- ja ohjauskeskus Onervaan. Tukijaksoilla arvioidaan, myös ennakoivasti, lapsen oppimisen etenemistä, apuvälineiden ja esim. oppimistekniikoiden käyttämistä. Tukijaksolla mahdollistuu oppilaiden vertaistuki kun jaksolla on muita samaan vammaryhmään kuuluvia ikätovereita. Valterin palvelut ovat olleet maksullisia palveluja ja sen myötä lapset ovat olleet eriarvoisessa asemassa palveluiden saamisessa ja näin ei tulisi olla.

Paananen Laila

Keski-Suomen hyvinvointialue - Keski-Suomen hyvinvointialue, Sairaala
Nova, Kuntoutuksen ohjaus, kuntoutusohjauksen asiantuntijat Milla
Ojanperä ja Laila Paananen